

निशाणी १०५ वरील आदेश

(विनायक अणावकर वै. वि. मुख्य कार्यकारी अधिकारी वै.१०)

CNR.No.MHSI04-000219-2010

प्रस्तुतचा अर्ज प्रतिवादी क्र. ६ ते ८ व १० यांनी अभिलेखावर दाखल करून त्यांचे कैफियतीमध्ये दुरुस्ती होवून मिळणेची विनंती केलेली आहे.

२. प्रतिवादी यांच्या मते, वादी याने मे.न्यायालयाची दिशाभूल करून प्रतिवादी नं. १ ते ३ यांना विनाकारण पक्षकार करून या दाव्याचे कामी हुकुम मिळविला. तसेच रेग्युलर दरखास्त नं. १०/२०१३ ची दाखल करून बेलिफाच्या सहाय्याने पोलीस संरक्षणात जे.सी.बी. मशिनचा वापर करून दावा रस्ता खोदून टाकला. सदर घटनेची जाणीव प्रतिवादी क्र. ६ ते १० यांना होताच त्यांनी त्वरीत जिल्हा न्यायालयात नि.दि.अपिल क्र.५९ सन २०१६ चे दाखल करून दाद मागितली. अपिल न्यायालयाने या दाव्यात दिलेले जजमेंट व हुकुमनामा रद्द करून हे काम अन्वीक्षा न्यायालयात पाठविलेले आहे. सदर अपिलाचे कामी प्रतिवादी यांनी दावा वाटेची वस्तुस्थिती दर्शविणारी छायाचित्रे हजर केलेली होती. परंतु नियमानुसार ती नष्ट करण्यात आली.

३. प्रतिवादी यांच्या मते, ' हा दावा चालू असताना दावा मिळकत ही वादी याने तहसिलदार, कुडाळ यांच्या आदेश क्र. कुवशा/नजराणा/एस.आर.१३/२०२३ दि.२७/०१/२०२३ अन्वये भु-धारणा पध्दत वर्ग-२ वरून वर्ग-१ करवून घेतलेली आहे. त्याची कोणतीही जाणीव प्रतिवादी न्यायालयात दिलेली नाही. तदनंतर उपरोक्त दावा मिळकतीपैकी क्षेत्र हे.आर.०-२०-० +०-०५-०० पो.ख. हे वादी याने स्मिता केशव परब, क्षेत्र हे.आर.०-११-०० हे दर्शना दिलीप शिंदे व नम्रता नरेश परब यांना तर उर्वरित क्षेत्र हे.आर.०-११-०+ ०-०७-००

पो.ख. एवढे क्षेत्र गोविंद रघुनाथ आंब्रडकर [प्रतिवादी नं.९ चा भाऊ] यांना विक्रीत दिल्याचे सातबारावरून कोणत्याही तऱ्हेचा हक्क राहिलेला नाही. प्रतिवादी नं.९ याने कामी कैफियत दिलेली असून त्याने दावा जमिनीतून जाणारी वाट मान्य केलेली आहे. असे असता, त्याने उपरोक्त जमीन आपल्या बहिणी दर्शना दिलीप शिंदे व नम्रता नरेश परब, आपला भाऊ गोविंद रघुनाथ आंब्रडकर व मेहुणी स्मिता केशव परब यांना आपण पुढाकार घेवून वादीकडून जमिन खरेदी दिल्याचे दिसून येते.’’

सदर दुरुस्ती ही वादी याने दावा मिळकत, हा दावा चालू असताना सन २०२३ मध्ये विक्रीत दिलेली असल्यामुळे व त्याचा दावा मिळकतीशी कोणत्याही तऱ्हेचा मालकी हक्क किंवा कब्जा राहिलेला नसल्यामुळे त्याबाबत कैफियतीत दुरुस्ती करणे आवश्यक झालेले आहे. सदर दुरुस्तीमुळे कैफियतीच्या मुळ ढाच्यात कोणत्याही तऱ्हेचा बदल होणारा नाही. सबब सदरचा अर्ज मंजूर व्हावा अशी विनंती प्रतिवादीतर्फे विद्वान विधिज्ञ यांनी केलेली आहे.

४. प्रस्तुत अर्जास वादी यांनी निशाणी क्र.१०७ वर त्यांचे म्हणणे दाखल करून प्रतिवादी क्र. ६ ते ८ व १० यांच्या अर्जातील सर्व कथने नाकारलेली आहेत. त्यांचे कथनानुसार प्रतिवादीतर्फे दाखल प्रस्तुतचा नि.१०५ चा कैफियत दुरुस्तीचा अर्ज हा खोटा व खोडसाळ असून वादी यांस तो मान्य व कबूल नाही. तसेच प्रतिवादी मागणी करीत असलेली कैफियतीमधील दुरुस्तीची मागणी कायदयानेच मान्य करता येणेजोगी नाही. प्रतिवादी प्रस्तुत अर्जाद्वारे करीत असलेली कैफियतीमधील दुरुस्तीची मागणी मान्य केली गेल्यास वादीच्या न्यायहक्कांवर गदा येणारी आहे. तसेच कैफियतीमध्ये प्रतिवादी यांनी यापूर्वी दिलेल्या निःसंदिग्ध कबुल्या पुसून टाकल्या जाणार आहेत. तसेच वादीच्या दाव्यावर देखील विपरीत परिणाम होणारा आहे. सदरहु दाव्याचे कामी वादीतर्फे

साक्षीदार क्र. १ याचे सरतपासाचे शपथपत्र यापूर्वीच दाखल केलेले आहे. अशा परिस्थितीत प्रतिवादी करीत असलेली कैफियतीमधील दुरुस्तीची मागणी वेळकाढुपणाची असून प्रतिवादींस कायदयानेच मागता येणेजोगी नाही. प्रतिवादी कैफियतीमध्ये मागणी करीत असलेली दुरुस्ती ही औपचारिक स्वरूपाची नसून ती वस्तुस्थितीस धरून देखील नाही व ती मान्य केली गेल्यास दाव्याच्या स्वरूपात खचितच आमुलाग्र बदल होणारा आहे. सबब प्रतिवादी यांचा अर्ज खर्चासह फेटाळणेस यावा अशी विनंती केलेली आहे.

५. दोन्ही बाजूंचा युक्तीवाद ऐकला. प्रतिवादींची कथने व पटलावरील कागदपत्रे पाहता वाद मुद्दे निश्चित करून त्यावर मी माझे निष्कर्ष कारणमिमांसेसह खालीलप्रमाणे नोंदवित आहे:-

अ.क्र.	मुद्दे	निष्कर्ष
१.	प्रतिवादी यांनी कैफियतीमध्ये सुचविलेली दुरुस्ती करून मिळणेस पात्र आहेत काय?	होकारार्थी
२.	आदेश काय ?	अर्ज मंजूर करणेत येत आहे.

-:- कारणमिमांसा -:-

मुद्दा क्र. १ करिता:-

६. अभिलेखावरील कागदपत्रे पाहिली. वादी व प्रतिवादीतर्फे विद्वान विधिज्ञ यांचा युक्तीवाद ऐकला. प्रतिवादी यांनी निशाणी १०८ सोबत दाखल केलेल्या कागदपत्रांचे अवलोकन केले असता, वादी यांनी दि.१७/०८/२०२३ रोजी दावा मिळकतीबाबत रजिस्टर खरेदीखत

क्र.१७६१/२०२३ चा दस्त केला असल्याचे दिसून येत आहे. सदर दस्ताचे आधारे झालेल्या बदलामुळे प्रतिवादी यांनी प्रस्तुतचा दुरुस्तीचा अर्ज अभिलेखावर दाखल केला असल्याचे प्रतिवादी यांनी कथन केलेले आहे. वादी यांनी सदरचे खरेदीखत तसेच दाखल केलेले सातबारा उतान्यांमधील मजकुर नाकारलेला नाही. त्यामुळे प्रतिवादी म्हणतात त्याप्रमाणे दावा मिळकतीबाबत प्रस्तुतचा दावा दाखल झाल्यानंतर वादी यांनी खरेदीखत केले असल्याचे दिसून येत आहे. सदरची बाब वादी यांन अभिलेखावर आणलेली नाही. प्रस्तुतचा दावा हा प्रतिवादी यांच्या पुराव्याकरिता प्रलंबित असून वादी यांचे कथनाप्रमाणे त्या कारणास्तव प्रतिवादी यांनी सूचविलेली दुरुस्ती दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश ६ नियम १७ मधील तरतुदीप्रमाणे करता येणारी नाही. परंतु, सदर तरतुदीचे अवलोकन केले असता, दाव्यामध्ये अथवा कैफियतीमध्ये दाव्यातील कोणत्याही टप्प्यावर दुरुस्ती करता येवू शकेल याकरिता सदरच्या दुरुस्तीद्वारे नवीन माहिती न्यायालयासमक्ष येणे गरजेचे आहे.

७. प्रतिवादी यांनी सूचविलेली दुरुस्ती पाहता त्यांच्या कैफियतीमध्ये कशाप्रकारे बदल होणार आहे अथवा त्यामुळे वादी यांचे कशाप्रकारे नुकसान होणार आहे. याबाबतचा कोणताही खुलासा वादी यांनी त्यांचे म्हणण्याचे कामी दिले नसल्याचे दिसून येत आहे. वादी प्रतिवादी यांचे दरम्यान असणारे वाद विषय कायमस्वरूपी संपुष्टात येणेकरिता तसेच दावा मिळकतीची वस्तुस्थिती न्यायालयासमक्ष येणेकरिता प्रतिवादी यांचा प्रस्तुतचा अर्ज मंजूर करणे न्यायाचे व गरजेचे असल्याचे दिसून येत आहे. सबब मी वाद मुद्दा क्र. १ चे उत्तर 'होकारार्थी' नोंदवुन मुद्दा क्र.२ करीता मी, खालीलप्रमाणे आदेश पारित करत आहे:-

आदेश

१. अर्ज मंजुर करणेत येत आहे.
२. प्रतिवादी यांनी कैफियतीमध्ये सुचविलेली दुरुस्ती कैफियतीमध्ये आजपासुन १४ दिवसांचे आत किंवा पुढील नेमलेल्या तारखेस करावी, तसेच दुरुस्त कैफियत प्रत दुरुस्ती केलेच्या दिवशी दाखल करावी.
३. दोन्ही बाजूंनी आदेशाची दखल घ्यावी.

सही / -

(जी.ए.कुलकर्णी)

दिनांक:- १२/११/२०२४.

दिवाणी न्यायाधीश (क.स्तर), कुडाळ.